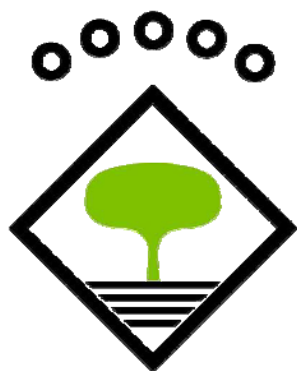

Pla de mesures antifrau

Ajuntament d'Alcarràs

ÍNDEX

1- INTRODUCCIÓ I CONCEPTUALITZACIÓ	4
1.1- Assoliment de les obligacions contingudes a l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre	6
1.2- Compromís institucional	7
1.3- Objecte i abast del Pla	8
1.4- Àmbit subjectiu	8
1.5- Desplegament del Pla	8
2- GLOSSARI TERMINOLÒGIC	9
3- ÒRGANS DE NOVA CREACIÓ EN RELACIÓ A LA LLUITA CONTRA EL FRAU	10
3.1- Comissió de seguiment del Codi de Bon Govern	10
3.2- Unitat Gestora de la Bústia Ètica	10
3.3- Comissió Antifrau	11
4- IDENTIFICACIÓ DE RISCOS	13
4.1- Determinació del nivell de risc	13
4.2- Àmbits de risc avaluats	14
4.2.1- Contractació	14
4.2.2- Subvencions	15
5- MESURES PREVENTIVES	16
5.1- Marc d'integritat. Principis ètics i normes de conducta. Declaració Institucional (DI) assumint el compromís de lluita contra el frau de l'Ajuntament d'Alcarràs	16
5.2- Compromís: Proposta de Codi Ètic i de Bon Govern de l'Ajuntament d'Alcarràs	17
5.3- Formació i sensibilització	18
5.4- Portal d'Ètica i Integritat a la Intranet Municipal	18
5.5- Declaració d'absència de conflicte d'interès (DACI)	19
5.6- Canal per formular denúncies (BÚSTIA ÈTICA)	19
5.7- Altres mesures preventives	20
6- MESURES DE DETECCIÓ I VERIFICACIÓ	21
7- MESURES DE COMPROVACIÓ	22

8- MESURES DE PREVENCIÓ DEL CONFLICTE D'INTERESSOS	23
9- MESURES DE DETECCIÓ I GESTIÓ DEL CONFLICTE D'INTERESSOS	24
10- MESURES DE CORRECCIÓ	26
11 – ANNEX I – DEFINICIONS SOBRE LA LLUITA CONTRA EL FRAU	27
12- ANNEX II - MAPA DE RISCOS	30
13- ANNEX III – PROPOSTA DE CODI ÈTIC I DE BON GOVERN DE L'AJUNTAMENT D'ALCARRÀS	31
14 - ANNEX IV – DECLARACIÓ D'ABSÈNCIA DE CONFLICTE D'INTERÈS (DACI)	37
15 - ANNEX V – BANDERES VERMELLES EN LA LLUITA CONTRA EL FRAU	39
16 - ANNEX VI – LLISTAT DE COMPROVACIÓ DE BANDERES VERMELLES	44

1- INTRODUCCIÓ I CONCEPTUALITZACIÓ:

L'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic -OCDE- (Recomanació del Consell General de l'OCDE sobre Integritat Pública) defineix la integritat pública com:

“L’alineació consistent amb, i el compliment de, els valors, principis i normes ètics compartits, per mantenir i donar prioritat als interessos públics, per damunt dels interessos privats, al sector públic”.

Així, al seu manual sobre Integritat Pública, advoca per formular una estratègia d'integritat pública per donar suport a un sistema d'integritat coherent que, des d'una perspectiva del sistema en conjunt, i en base a informacions i evidències fruit d'una reflexió profunda, adopti mesures encaminades a la identificació, prevenció i correcció dels riscos principals per a la integritat pública.

De la mateixa manera, el IV Pla de Govern Obert (2020-2024) del Ministeri de Política Territorial i Funció Pública, entre els principals eixos del qual figura el d'integritat, està orientat a la construcció d'un sistema d'Integritat Pública, enfortint valors ètics i mecanismes per consolidar la integritat de les institucions públiques i reforçar la confiança de la ciutadania.

En data 21 de juliol de 2020, el Consell Europeu va aprovar la creació del programa Next Generation EU per estimular la recuperació econòmica i la reparació dels danys causats per la pandèmia de la COVID-19. Aquests fons haurien de servir per avançar cap a una Unió Europea més ecològica, més digital i més resiliència davant els canvis i reptes futurs.

El programa contempla dos instruments financers:

- El Mecanisme Europeu de Recuperació i Resiliència (MRR) n'és la peça central. Dotat amb 672.500 milions d'euros per a la realització de reformes i inversions públiques, el MRR facilita transferències directes (no reemborsables) i préstecs als estats membres, vinculats a la consecució de resultats.
- L'ajuda a la Recuperació per a la Cohesió i els Territoris d'Europa (REACT-UE) és l'altra iniciativa, dotada amb 47.500 milions de euros, que continua i amplia les mesures de resposta i reparació de la crisi, i s'executa a través del Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER), el Fons Social Europeu (FSE) i el Fons d'Ajuda Europea per a les Persones Més Desafavorides (FEAD).

El Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR), aprovat pel Consell de la UE en data 13 de juliol de 2021, recull el conjunt d'inversions que es realitzaran, majoritàriament entre 2021 i 2023, i el programa de reformes estructurals i legislatives previstes.

A tot això s'ha d'estimar la constant i creixent preocupació de la Unió Europea per la forma de com els Estats Membres gestionen els fons del seu pressupost. El Reglament (UE) 2021/241 del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de febrer de 2021, pel qual s'estableix el Mecanisme de Recuperació i Resiliència, d'acord amb el principi de bona gestió financera, obliga els estats membres a incloure, en els plans de recuperació i resiliència que presentin, el disseny d'un sistema que contempli mesures adequades per protegir els interessos financers de la UE, incloent-hi la prevenció, detecció i correcció dels conflictes d'interès, la corrupció i el frau en la utilització dels fons atorgats.

Així, en data 30 de setembre de 2021 s'ha publicat l'Ordre del Ministeri d'Hisenda i Funció Pública HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència. Aquest, regulat pel Reial decret llei 36/2020, de 30 de desembre, pel qual es van aprovar mesures urgents per a la modernització de les administracions públiques i per a l'execució del PRTR, disposant diverses adaptacions dels procediments habituals per facilitar una gestió eficaç i eficient de la seva execució, comprnent la gestió pressupostària i la fiscalització en exercici de la funció de control.

El PRTR esmentat s'erigeix com la base per al desemborsament de la contribució financera de la UE, en el marc del Reglament (UE) 2021/241, de 12 de febrer, que estableix el mecanisme de Recuperació i Resiliència (MRR), havent estat objecte de dictamen núm. 6/2020 del Tribunal de Comptes de la Unió Europea, destacant com a fi últim de les mesures contra el frau i irregularitats la de prevenir riscos derivats de l'existència d'uns recursos addicionals importants que s'han de gastar en un termini breu, en línia amb les normes financeres aplicables a la gestió compartida del pressupost general de la UE contingudes al Reglament UE Euratom 2018/1046, de 18 de juliol.

En aquest sentit, l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, que inclou en el seu àmbit d'aplicació totes les entitats del sector públic pretén protegir els interessos financers de la UE obligant les entitats decisores i executores a incorporar al seu àmbit intern de gestió i control els Principis o criteris de gestió específics del PRTR continguts a l'article 2 de l'Ordre i, entre ells, conforme assenyala al seu apartat 2 d) el "Reforç de mecanismes per a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interès".

És voluntat de l'Ajuntament d'Alcarràs donar passos efectius en l'objectiu de preservar i defensar els principis de l'objectivitat, imparcialitat, eficàcia, eficiència i legalitat, desenvolupats en el vigent marc normatiu estatal i autonòmic, en el que actualment s'han tipificat com a tals els principis de planificació, direcció per objectius i control de la gestió, així com el d'avaluació de resultats de les polítiques i els serveis públics o l'eficàcia en el compliment d'objectius, tot remarcant que els presents documents es conformen com documents inicials, que requeriran de constants actualitzacions a mesura que es vagi posant en pràctica per part dels actors implicats en el seu desplegament i execució.

1.1- Assoliment de les obligacions contingudes a l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre:

L'esmentada Ordre estableix determinades actuacions obligatòries dins aquests plans, com poden ser l'avaluació del risc de frau, l'emplenament de la "Declaració d'Absència de conflicte d'Interessos" (DACI) i la disponibilitat d'un procediment per abordar els conflictes d'interès.

Tanmateix, a l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, s'estableixen alguns requeriments mínims que s'han adoptat per el compliment de les obligacions previstes a l'Ordre:

- Pel que fa a l'estructura de les mesures adoptades: S'han seguit les fases del denominat "cicle antifrau"; és a dir, prevenció, detecció, correcció i persecució.
- Pel que fa a l'anàlisi i avaluació dels riscos: S'han identificat i analitzat els riscos dels processos clau per a l'execució del PRTR i avaluat la probabilitat de cadascun d'ells i l'eventual impacte (gravetat). A més, es preveu la revisió periòdica de l'anàlisi i avaluació anteriors i la revisió ad hoc en cas d'indicis de corrupció o frau, de canvis en els procediments o en el personal.
- Pel que fa a les mesures preventives: S'han definit mesures preventives amb l'objectiu de que el risc residual sigui tolerable. Aquestes mesures es consideren adequades a la situació de risc concreta i proporcionals a la probabilitat i la gravetat del risc; incloent procediments relatius a la prevenció i gestió de situacions de conflictes d'interès.
- Pel que fa a les mesures de detecció d'indicis, s'ajusten a les banderes vermelles que s'han determinat, concloent un procediment per a la seva aplicació.
- Pel que fa a les mesures de correcció, inclouen mecanismes clars per comunicar els indicis de frau detectats.
- Pel que fa a mesures de persecució, s'han determinat processos adequats per fer el seguiment de casos sospitosos de corrupció o frau; recuperació de fons de la UE gastats fraudulentament i revisió de processos i controls relacionats amb els possibles fraus.

Com ja s'ha exposat, i amb la finalitat de donar compliment a les obligacions que l'article 22 del Reglament (UE) 241/2021 del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de febrer de 2021, imposa a Espanya en relació amb la protecció dels interessos financers de la Unió com a beneficiari dels fons del MRR, obliga tota entitat, decisora o executora, que participi en l'execució de les mesures del PRTR a disposar d'un "Pla de mesures antifrau" que li permeti garantir i declarar que, en el seu àmbit d'actuació respectiu, els fons corresponents s'han utilitzat de conformitat amb les normes aplicables, en particular, pel que fa a la prevenció, la detecció i la correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos.

Els participants en l'execució del PRTR s'hauran d'atenir estrictament a allò que en relació amb aquesta matèria estableix la normativa espanyola i europea i els pronunciaments que respecte a la protecció dels interessos financers de la Unió hagin realitzat o puguin realitzar les institucions de la Unió Europea.

Sense oblidar que l'article 6.2 de l'Ordre estableix que són aplicables les definicions de frau, corrupció i conflicte d'interès contingudes a la Directiva (UE) 2017/1371, sobre la lluita contra el frau que afecta els interessos financers de la Unió (Directiva PIF), i al Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (Reglament Financer de la UE), conceptes que abasten especialment infraccions penals quan es cometin intencionadament, i el fet que l'existència d'una irregularitat no sempre impliqui l'existència de frau, en no ser necessari l'element de la intencionalitat perquè hi hagi irregularitat però que sí que és element essencial en el frau.

1.2- Compromís institucional:

L'Ajuntament d'Alcarràs té un compromís institucional amb els més alts estàndards en compliment de les normes legals, ètiques i morals i els més estrictes principis d'integritat, objectivitat i honestedat.

També reitera el seu compromís en la lluita contra el frau i la corrupció en l'exercici de les seves funcions i declara la seva intenció de gestionar primerencament i adequadament els conflictes d'interessos.

L'Ajuntament d'Alcarràs es compromet a aprovar una Política Antifrau amb la finalitat de promoure una cultura de compliment que exerceixi un efecte dissuasiu per a qualsevol tipus d'activitat fraudulenta i que faci possible la seva prevenció, detecció, correcció i persecució de forma proporcionada, eficaç, adequada i ajustada en el temps.

Adicionalment, l'Ajuntament d'Alcarràs es compromet a adoptar els procediments de gestió i un model de control que assegurin una tramitació eficaç i ajustada amb els millors estàndards ètics dels expedients mitjançant els quals s'obtinguin i destinin els fons UE, de tal forma que compleixi les finalitats previstes en el PRTR.

D'altra banda, el personal de l'Ajuntament, en la seva condició d'empleat/da públic, assumeix i comparteix aquest compromís, tenint entre altres deures els de "vetllar pels interessos generals, amb subjecció i observança de la Constitució i de la resta de l'ordenament jurídic, i han d'actuar d'acord amb els següents principis: objectivitat, integritat, neutralitat, responsabilitat, imparcialitat, confidencialitat, dedicació al servei públic, transparència, exemplaritat, austeritat, accessibilitat, eficàcia, honestedat, promoció de l'entorn cultural i ambiental, i respecte a la igualtat entre dones i homes" (Reial decret Legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre pel que s'aprova el "Texto Refundido de la Ley del Estatuto Básico del Empleado Público").

L'Ajuntament persegueix amb aquesta política promoure i consolidar dins de l'organització una cultura que desincentivi qualsevol activitat fraudulenta i que faciliti la seva prevenció i detecció, promovent el desenvolupament de procediments efectius per a la gestió d'aquests casos.

1.3- Objecte i abast del Pla:

L'objecte d'aquest Pla és concretar les mesures de control del risc de frau, amb especial èmfasi en l'àmbit de l'execució del fons MRR, en l'àmbit d'entitat executora tenint en compte les competències en matèria de frau, exclusivament administratives, que tenen atribuïdes, en cap cas inclouen competències d'investigació.

Aquest Pla tindrà durada indefinida, però es revisarà de forma periòdica cada dos anys. L'avaluació del risc, impacte i probabilitat de risc de frau en els processos clau de l'execució dels fons es revisarà biennal o, anualment quan s'hagi detectat algun cas de frau o hagi canvis significatius en els procediments o en el personal.

Aquest sistema està recolzat en quatre grans àrees per contemplar els diferents aspectes de la lluita contra el frau i la corrupció: prevenció, detecció, correcció i persecució.

El Pla de mesures antifrau contempla també el procediment a seguir per al tractament dels possibles conflictes d'interès, tenint en compte que, si bé l'existència d'un possible conflicte d'interès no determina necessàriament l'existència de frau, no resoldre aquest conflicte d'interès a temps sí que podria portar a una situació de frau. Un conflicte d'interès no resolt constituiria, doncs, un indicador d'un possible frau.

Així, la primera de les fases en què es pot evidenciar la possible concurrència de frau, és la situació de conflicte d'interessos no resolt, és a dir, quan els afectats no s'han abstingut degudament o no han estat recusats, en cas que concorreguessin situacions de conflicte d'interessos o se n'hagués tingut coneixement, respectivament.

1.4- Àmbit subjectiu:

Les mesures del Pla Antifrau per a la Gestió dels fons del PRTR s'aplicaran a totes les persones implicades en la gestió dels projectes que comptin amb finançament provinent d'aquests fons europeus, tant de l'Ajuntament d'Alcarràs com també del seu sector públic, en la mesura que també sigui receptor de fons del MRR.

També seran d'aplicació a qualsevol altre ens instrumental vinculat o dependent de l'Ajuntament de nova creació amb posterioritat a l'aprovació d'aquest pla en cas que poguessin ser receptors de fons del MRR.

1.5- Desplegament del Pla:

El desplegament de les previsions efectuades per aquest Pla de mesures antifrau serà assumit per la Junta de Govern Local, excepte en els casos en que aquest desplegament comporti la necessitat d'adoptar disposicions de caràcter general que són de la competència del Ple de l'Ajuntament. De les actuacions desenvolupades per la Junta de Govern Local es donarà compte al Ple de la Corporació amb periodicitat semestral.

2- GLOSSARI TERMINOLÒGIC:

Són d'aplicació a les mesures que s'estableixen en aquest Pla Antifrau les definicions contingudes en la Directiva (UE) 2017/1371 4 sobre la lluita contra el frau que afecta els interessos financers de la Unió (Directiva PIF) i en el Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (Reglament Financer de la UE) s'apliquen a aquest Pla Antifrau.

Aquestes definicions es troben detallades a l'**Annex I** d'aquest document.

3- ÒRGANS DE NOVA CREACIÓ EN RELACIÓ A LA LLUITA CONTRA EL FRAU:

Per tal de garantir una adequada aplicació de les mesures que preveu aquest Pla de mesures antifrau, s'estableixen els òrgans que seguidament s'indiquen:

3.1- Comissió de seguiment del Codi de Bon Govern:

Aquesta Comissió és l'instrument de garantia del seguiment i aplicació dels principis i normes de conducta previstos en el Codi de Bon Govern i li correspon en tot cas conèixer l'aplicació del Pla Antifrau per a la gestió dels fons MRR, així com la tramitació donada a les possibles comunicacions d'incompliment del codi, conflicte d'interès o frau, que eventualment hagin estat presentades.

L'esmentada comissió té caràcter d'òrgan complementari de l'organització municipal, d'acord amb el previst al propi Codi de Bon Govern, al Reglament Orgànic Municipal i al Text Refós de la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya.

Està presidida per l'Alcalde o l'Alcaldesa i integrada per un/a membre de la Corporació designat per cadascun dels diferents grups polítics que en formen part, i compta amb l'assessorament permanent d'una persona experta en matèria de transparència i bon govern, procedent de l'àmbit acadèmic, una persona experta en matèria de transparència i bon govern procedent de l'administració autonòmica o supramunicipal i, quan es consideri necessari, per part del personal tècnic o jurídic de l'Ajuntament.

3.2- Unitat Gestora de la Bústia Ètica:

Correspon a la Unitat de Secretaria de l'Ajuntament d'Alcarràs el rebre i gestionar les comunicacions que es rebin a la Bústia Ètica o a l'òrgan que per acord de l'Ajuntament es creï o se li atribueixi aquesta competència, i sense estar sotmès a ordres jeràrquiques que condicionin la seva actuació en l'àmbit municipal de tot allò que estigui directament relacionat amb la Bústia Ètica.

La Unitat de Secretaria de l'Ajuntament d'Alcarràs és l'òrgan a qui correspon rebre les comunicacions i denúncies mitjançant la Bústia Ètica i donar-los el tràmit que correspongui d'acord amb de les normes de funcionament de la Bústia Ètica.

Atenent les especificitats que concorren en la gestió dels fons europeus vinculats al PRTR, quan l'òrgan gestor de la Bústia Ètica sigui coneixedor d'una presumpta actuació que afecti a projectes vinculats als fons europeus Next Generation, traslladarà tota la informació de què disposi de manera immediata a la Comissió Antifrau, vetllant per evitar que es produeixi la prescripció de la presumpta infracció. El procediment de tramitació d'aquestes comunicacions correspondrà a la Comissió Antifrau.

3.3- Comissió Antifrau:

Per garantir la correcta aplicació de les mesures antifrau associades a la gestió dels fons MRR es crearà una Comissió Antifrau, a la que correspondrà, en tot cas, gestionar les comunicacions i denúncies vinculades als projectes finançats per fons europeus Next Generation.

Aquesta Comissió actuarà sense estar sotmesa a ordres jeràrquiques que condicionin la seva actuació en l'àmbit municipal, especialment pel que fa al manteniment de la confidencialitat de les dades personals que tracti.

La comissió en l'exercici de les seves funcions, però molt especialment en la tramitació de les comunicacions i denúncies que rebí, la proposta de mesures de millora, formulació de recomanacions i emissió d'informes adoptarà els seus acords amb la conformitat de la majoria dels seus membres.

La Comissió Antifrau serà designada per Decret d'Alcaldia i les sessions de la Comissió assistiran, de forma ordinària, el Secretari/ria l'Interventor/ra de la Corporació en funcions d'assessorament permanent, amb veu, però sense vot.

La Comissió Antifrau podrà requerir l'assistència en les sessions que celebri de personal de qualsevol dels serveis municipals, d'acord amb la naturalesa dels temes que s'hi hagin de tractar.

El nomenament efectiu de les persones que formaran part de la Comissió es farà per Decret de l'Alcaldia.

A la Comissió Antifrau se li assignen, en relació amb les actuacions que es portin a terme per a la gestió dels fons del MRR i els projectes que se'n derivin assignats a l'Ajuntament, les funcions següents:

- Avaluació periòdica del risc de frau, assegurant que hi hagi un control intern efectiu per prevenir i detectar possibles fraus.
- Definir i dissenyar les mesures necessàries per prevenir, detectar, corregir i perseguir els intents de frau.
- Gestionar les comunicacions i denúncies de frau, conflictes d'interès o altres incompliments de la normativa vigent.
- Analitzar les comunicacions, declarant-ne l'admissió o no admissió i fer les tasques de comprovació quan siguin procedents.
- Formular recomanacions i proposar millores i mesures preventives addicionals en la gestió ètica i l'aplicació dels principis de bon govern o bona administració, posant fi a la comprovació dels fets comunicats.
- Assistir i col·laborar en l'inici, tramitació i resolució dels expedients informatius en cas de sospita de frau, sol·licitant tota la informació que es consideri pertinent a les persones i serveis implicats en el mateix, per a la seva oportuna anàlisi.
- Emetre informe en els expedients informatius iniciats, proposant el seu possible arxivament, en cas que les sospites siguin infundades, o proposar l'adopció de les mesures correctores oportunes si es conclou que el frau s'ha produït realment.
- Informar a l'Alcaldia - Presidència de les conclusions assolides en els expedients informatius iniciats i, si escau, de les mesures correctores proposades.

- Facilitar la informació necessària a les entitats o organismes encarregats de vetllar per la recuperació de les quantitats rebudes indegudament pels beneficiaris, o proposar l'inici dels expedients sancionadors en matèria administrativa i/o penal.
- Portar un registre de les actuacions realitzades, les incidències detectades i els expedients informatius iniciats i resolts.
- Elaborar un Informe anual complet sobre les activitats dutes a terme per la Comissió Antifrau en l'àmbit de la seva competència, del que se'n donarà compte a l'Alcaldia - Presidència i a la Comissió de Seguiment del Codi de Bon Govern.
- Garantir la confidencialitat a les persones que presentin una comunicació a través de la Bústia Ètica, i protegir-los en el seus drets per tal que no se'n puguin derivar perjudicis per a qui formula la comunicació de bona fe.
- Garantir la confidencialitat i atorgar la deguda protecció als càrrecs i la resta de persones al servei de la corporació en el procés de comprovació dels fets. La garantia de confidencialitat no impedeix la cessió de les dades que requereixin els jutjats i tribunals en exercici de la seva funció jurisdiccional, o la fiscalia en exercici de les facultats d'investigació.

De manera ordinària, la Comissió Antifrau s'ha de reunir almenys amb periodicitat semestral per tractar els assumptes que li són propis.

A més d'aquestes reunions ordinàries, podrà reunir-se en qualsevol moment de manera extraordinària, quan algun dels seus membres així ho sol·liciti a la presidència de la Comissió.

De cadascuna d'aquestes reunions, s'aixecarà l'acta corresponent que haurà de ser aprovada per la Comissió en la reunió posterior a la celebració de la mateixa.

4- IDENTIFICACIÓ DE RISCOS:

En aquest punt resulta pertinent identificar els riscos inherents a la gestió i execució dels fons procedents del PRTR sol·licitats i valorar-ne la seva probabilitat (freqüència previsible) i la seva gravetat (impacte en cas de materialitzar-se).

4.1- Determinació del nivell de risc:

L'anàlisi de riscos s'articula a través d'un seguit de mapes dels riscos vinculats a l'acció municipal, que tenen per objectiu ajudar els gestors i gestores públics a identificar quins són aquests riscos i a estimar la probabilitat d'ocurrència i quin pot ser el seu impacte en cas que es materialitzin.

La identificació i avaluació del risc permet estimar quin és el grau de vulnerabilitat de l'organització davant de la possibilitat de materialització de riscos concrets, i activar alertes en cas d'un risc elevat; reduir la probabilitat que els riscos es materialitzin tot dissenyant i implementant mesures preventives; posar en marxa accions que ajudin minimitzar-ne les conseqüències en cas que els riscos s'arribin a materialitzar.

El nivell de risc es determinarà a partir de la combinació entre la probabilitat d'ocurrència i de l'impacte o gravetat del risc en el cas que es materialitzi.

La probabilitat d'ocurrència resulta d'aplicar dues anàlisis complementàries: la freqüència en l'ocurrència, que es determina en funció de les vegades que ha ocorregut en el passat recent, i la factibilitat de materialització del risc, en funció de si s'aprecien factors potenciadors del risc i de si hi ha implantades accions mitigadores. D'aquesta combinació es determina si la probabilitat és baixa, mitja o alta.

Per altra banda, l'impacte o gravetat es mesura en funció de les conseqüències derivades de la materialització del risc, principalment en termes d'afectació patrimonial i dany a la imatge institucional (interna i externa). L'impacte resultant serà baix, mig o alt.

Finalment, es determina un ordre orientatiu de prioritat en l'acció correctiva o contingent per part de l'ens local, amb la finalitat d'ajudar a prioritzar la dedicació de recursos de manera cost-efectiva. En aquest sentit, cal destacar la diferenciació que aquesta gradació estableix entre els riscos moderats, on els riscos amb un impacte alt i una probabilitat baixa se situen en un nivell de prioritat inferior respecte a la resta de riscos de nivell moderat que tenen més probabilitat d'ocurrència.

A partir de l'autoavaluació de riscos, la Comissió Antifrau determinarà i concretarà aquells riscos que siguin rellevants per assolir els objectius del Pla de garantir els interessos financers de la UE i la correcta execució dels projectes finançats amb fons provinents de l'UE que formin part del PRTR.

Per dissenyar i aplicar mesures antifrau proporcionades i efectives, la Comissió Antifrau partirà de l'autoavaluació de riscos incorporada en aquest Pla a l'**Annex II**.

4.2- Àmbits de risc avaluats:

S'ha prioritzat dos àmbits on l'actuació municipal genera escenaris de major vulnerabilitat en termes d'integritat:

- Contractació.
- Subvencions.

4.2.1- Contractació:

Els riscos específics en l'àmbit de la contractació s'agrupen en consideració a les diferents fases del procediment contractual:

- **Fase preparatòria:** A les actuacions preparatòries d'un expedient de contractació s'adopten decisions que poden comprometre els principis rectors de la contractació pública. Així, la falta d'estudi i justificació de les necessitats que es pretenen cobrir a través del contracte perjudica la utilització eficient dels fons públics; l'elecció d'un procediment que restringeix la participació de licitadors influeix directament en la concurrència; el disseny de plecs i criteris de solvència i adjudicació que puguin afavorir determinats operadors afecten la igualtat de tracte dels licitadors; i la determinació d'un preu del contracte que no s'ajusti al mercat és contrari a l'economia de la despesa.
- **Fase de licitació:** La vulneració del principi de transparència és la principal amenaça en aquesta fase del procediment. Limitar la publicitat de les licitacions i el lliure accés a la informació necessària per presentar les ofertes constitueixen riscos que restringeixen la concurrència i amenacen la igualtat de tracte. També resulta essencial la custòdia idònia de les ofertes per evitar el risc de vulneració del secret o la manipulació de les proposicions que es presentin.
- **Fase d'adjudicació:** L'objectivitat i la transparència a la selecció de l'operador econòmic que resulti adjudicatari són factors fonamentals per garantir la igualtat de tracte i l'eficiència de la despesa mitjançant l'elecció de la millor oferta. Els principals riscos identificats en aquesta fase apunten a la manca d'imparcialitat o professionalització dels membres de les Meses de contractació o del comitè d'experts, a la no detecció de pràctiques col·lusòries o a l'opacitat a la valoració de les ofertes a causa de la manca de publicitat de les actes i dels informes tècnics o per imprecisions en la justificació de les puntuacions atorgades a cada oferta.
- **Fase d'execució:** En aquesta fase hi ha el risc de desvirtuar les clàusules i condicions sobre la base de les que es va adjudicar el contracte. Es comprometen principis fonamentals com la igualtat de tracte si no se supervisa i verifica el compliment de les condicions que van determinar la selecció d'un licitador davant d'un altre (terminis, millores, adscripció de mitjans personals o materials o condicions especials d'execució) i pot afectar-se també a l'economia de la despesa a través de modificacions contractuals que incrementen el preu inicial de les prestacions.

4.2.2- Subvencions:

Els riscos específics en l'àmbit de la gestió de les subvencions s'agrupen a les següents categories:

- **Subjecció normativa:** Aquest és el compromís en què s'ha de basar el sistema de concessió d'ajudes: l'exigència de l'estricta compliment de la normativa de subvencions, evitant les modulacions i deixant el mínim espai possible al risc que suposa la discrecionalitat.
- **Procediment de concessió:** El risc que la concessió de subvencions es realitzi sense el suport d'un pla estratègic impedirà tenir una visió més àmplia i global dels objectius que es pretenen aconseguir. L'existència d'aquest marc global facilitarà l'elecció de les mesures més eficaces per al compliment dels objectius esmentats. A més, caldrà buscar sempre la màxima concurrència, limitant en la major mesura possible les excepcions a aquest principi, amb la finalitat d'aconseguir la major eficiència en l'execució de la despesa pública.
- **Gestió de la despesa en subvencions:** Els riscos d'una gestió ineficaç portarien a desvirtuar la fi que es persegueix amb l'atorgament de les subvencions, passant a esdevenir una font més de finançament d'activitats i projectes en comptes de servir d'impuls i ajuda a l'esforç inversor d'aquells que obtenen els ajuts públics. Per tant, un criteri de racionalitat de les ajudes exigiria aportacions de recursos propis a les activitats subvencionades. Altres factors de riscos a considerar serien les elevades taxes de subcontractació com a excepció a la regla general que l'activitat subvencionada es realitzi pel beneficiari de les ajudes, o la subcontractació de les activitats amb entitats vinculades sense una acreditació que s'estan realitzant a preus de mercat.
- **Control de la despesa i de l'activitat subvencionada:** Els diners públics es dirigeixen a unes activitats concretes buscant un objectiu; el risc que aquest objectiu no s'aconsegueixi serà molt elevat si no hi ha control suficient sobre la manera com es fa servir la subvenció rebuda i la seva materialització.
- **Mesures de caràcter financer:** La despesa pública intenta afavorir la realització de determinades activitats o l'execució de determinades inversions. Per aconseguir el seu objectiu, el flux financer s'ha d'adequar a les necessitats del beneficiari, i aquest, per part seva, ha d'estar en condicions de garantir-ne la solvència.

5- MESURES PREVENTIVES:

5.1- Marc d'integritat. Principis ètics i normes de conducta. Declaració Institucional (DI) assumint el compromís de lluita contra el frau de l'Ajuntament d'Alcarràs:

El 21 de juliol de 2020 el Consell Europeu va aprovar un instrument excepcional de recuperació temporal conegut com "Next Generation EU" (Pròxima Generació UE), per un import de 750.000 milions d'euros. L'objectiu d'aquest nou instrument és garantir una resposta europea coordinada amb els Estats membres per a fer front a les conseqüències econòmiques i socials de la pandèmia causada pel COVID-19.

Un dels instruments de major volum dintre del Next Generation EU, és el Mecanisme per a la Recuperació i la Resiliència (MRR), dotat de 672.500 milions d'euros. Com a part fonamental del desenvolupament dels objectius del MRR, el passat 30 de setembre es va publicar en el BOE l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, mitjançant la qual s'estructura un Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR).

En virtut d'aquesta normativa, les Administracions Públiques han d'adoptar múltiples mesures, entre les que es troben l'adaptació dels procediments de gestió i el model de control, junt a la configuració i desenvolupament d'un sistema de gestió orientat a definir, planificar, executar, seguir i controlar els projectes i subprojectes en els que es descomponen les mesures (reformes/inversions) previstes en el PRTR.

Per la seva part, l'article 22 del Reglament (UE) 241/2021 del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de febrer de 2021, imposa a l'Estat Espanyol determinades obligacions en relació amb la protecció dels interessos financers de la UE i, a tal efecte, estableix l'obligació d'estructurar un Pla de mesures antifrau, amb l'objectiu de protegir els interessos financers de la UE.

Amb la finalitat de donar compliment a aquesta obligació, l'article 6 de l'Ordre "Reforç de mecanismes per a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos" estableix que, tota entitat, decisora o executora que participi en l'execució de les mesures del PRTR haurà de disposar d'un Pla de mesures Antifrau que li permeti garantir i declarar que, en el seu respectiu àmbit d'actuació, els fons corresponents s'han utilitzat de conformitat amb les normes aplicables, en particular, en el que es refereix a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos.

L'Ajuntament d'Alcarràs es compromet amb els estàndards més alts en el compliment de les normes jurídiques i ètiques, adherint-se als principis d'integritat, objectivitat, proporcionalitat i honestat en l'exercici de les seues funcions.

La Comissió Europea recomana que les autoritats de gestió "adoptin un plantejament proactiu, estructurat i específic per gestionar el risc de frau", adequant-se al que indica la Guia de la Comissió Europea per el període de programació 2014-2020, sobre avaluació del risc de frau i mesures antifrau eficaces i proporcionades.

L'Ajuntament d'Alcarràs vetllarà per tal que els/les empleats/es públics d'Alcarràs comparteixin aquest compromís, assumint com a deures:

“Vetllar pels interessos generals, amb subjecció i observança de la Constitució, l'Estatut d'Autonomia i de la resta de l'ordenament jurídic, i actuar d'acord amb els principis d'objectivitat, integritat, neutralitat, responsabilitat, imparcialitat, confidencialitat, dedicació al servei públic, transparència, exemplaritat, austeritat, accessibilitat, eficàcia, honradesa, promoció de l'entorn cultural i mediambiental, i respecte a la igualtat entre dones i homes”,

De conformitat amb el Reial Decret Legislatiu 5/2015, de 30 de octubre, pel que s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic.

L'Ajuntament d'Alcarràs assumeix com a objectiu d'aquesta política, promoure dins de l'organització una cultura que exerceixi un efecte dissuasiu que mitigui tota activitat fraudulenta i que faciliti la seva prevenció i detecció, promovent el desenvolupament de procediments efectius perquè facilitin la investigació del frau i dels delictes relacionats amb el mateix i que permetin garantir que aquests casos s'aborden de forma adequada, en el moment precís i amb les mesures oportunes correctores i de persecució.

Per això, adoptarà totes les mesures de formació i informació que siguin necessàries perquè tots els membres del personal de la seva organització assumeixin també aquest compromís.

L'Ajuntament d'Alcarràs posarà en marxa mesures eficaces i proporcionades de lluita contra el frau, basades en l'avaluació del risc de frau, i denunciarà aquelles irregularitats o sospites de frau que poguessin detectar-se, a través dels canals interns de notificació, en col·laboració amb l'Agència Catalana Antifrau (ACA) i respecte al principi de confidencialitat.

En definitiva, l'Ajuntament d'Alcarràs adopta una política de tolerància zero amb el frau, establint un sistema de control intern dissenyat per prevenir i detectar, en la mesura del possible, qualsevol actuació fraudulenta i, si s'escau, esmenar-ne les conseqüències, assumint per això els principis d'integritat, imparcialitat i honestat en l'exercici de les seves funcions.

Així mateix s'ordena que aquesta declaració institucional es faci pública a la web municipal (<https://www.alcarras.cat/>) així com a totes les plataformes i xarxes socials en què participi aquest Ajuntament i sigui comunicada a tot el personal municipal.

5.2- Compromís: Proposta de Codi Ètic i de Bon Govern de l'Ajuntament d'Alcarràs:

S'incorporarà un codi de conducta en matèria de comportament ètic que tindrà caràcter normatiu i en la que s'establirà una vinculació directa dels seus mandats a les persones destinatàries de la norma.

Així mateix es procedirà a la formulació de declaracions d'adhesió a les normes de conductes de caràcter ètic que es pretenguin en aquesta ordenança municipal.

S'adjunta en aquest Pla com **Annex III** la proposta de codi ètic i de bon Govern de l'Ajuntament d'Alcarràs.

5.3- Formació i sensibilització:

Un cop s'aprovi el Pla de mesures Antifrau es realitzarà una acció informativa sobre el seu contingut, aplicació i compliment adreçat a totes les persones de l'organització municipal susceptibles d'intervenir de forma qualificada en els procediments i actuacions vinculades a projectes finançats en el marc del PRTR.

Així mateix, com a mesura addicional es preveu elaborar un pla de sensibilització i difusió de la cultura d'integritat a l'organització mitjançant el qual es vol dur a terme un conjunt d'accions de tall sensibilitzador i formatiu amb els diferents perfils que integren l'administració municipal, tant a nivell polític com tècnic.

Es perfilen quatre grans línies per a la difusió, comunicació i formació:

- Sensibilització i difusió del marc d'integritat als càrrecs/persones electes.
- Sensibilització i difusió del marc d'integritat al conjunt de la plantilla d'empleats/des municipals, i formació específica en aspectes vinculats al sistema d'integritat i a la gestió dels riscos.
- Resolució de dilemes ètics i dubtes d'interpretació i aplicació del Codi de Bon Govern per part de les persones que han d'aplicar-lo.
- Integrar el coneixement del marc d'integritat en processos de gestió de persones i especialment en la selecció i incorporació de professionals a l'organització, l'acollida de nous/ves professionals, i les promocions internes.

En totes quatre línies, al component formatiu entorn al model d'integritat i els seus elements, se li superposa un component sensibilitzador, que busca impregnar tota l'organització de la nova perspectiva d'integritat pública.

5.4- Portal d'Ètica i Integritat a la Intranet Municipal:

A la Intranet Municipal, s'habilitarà un portal d'ètica i integritat mitjançant el Portal de l'Empleat/da o un de nou i serà l'instrument per donar a conèixer el sistema d'integritat al conjunt de les persones treballadores de la corporació i establir mecanismes i canals on plantejar i resoldre dilemes i dubtes d'integritat.

Instruments de detecció: Atesa la importància de facilitar que el personal municipal pugui detectar situacions de conflicte d'interessos, frau o corrupció, s'afegirà al portal esmentat, informació sobre com detectar que poden estar produint-se activitats fraudulentament mitjançant la utilització, entre d'altres, dels indicadors d'advertència que es recullen al catàleg de senyals o marcadors de risc, anomenats "banderes vermelles", que s'inclouen a l' **Annex V**.

Reforç del coneixement en relació amb els conflictes d'interès: Al portal s'informarà de manera àmplia sobre el conflicte d'interès, especialment en quant a modalitats de conflicte d'interès existent i formes d'evitar-lo.

5.5- Declaració d'absència de conflicte d'interès (DACI):

S'estableix l'obligació d'incorporar en els informes, actes de Meses i qualsevol altre acte administratiu, com ara providències, resolucions, etc., que formin part dels expedients de contractació i d'atorgament de subvencions vinculats amb els fons MRR una declaració d'absència de conflicte d'interès "DACI" de la persona o persones responsables o que hi intervinguin de manera qualificada, que expressi que no existeix constància de la vulneració dels principis ètics i normes de conducta establerts en el Codi Ètic i de Bon Govern de l'Ajuntament d'Alcarràs, ni tampoc que s'incorre en cap de les causes d'abstenció i de recusació previstos a la normativa aplicable.

En el cas que la responsabilitat recaigui en òrgans col·legiats, aquesta declaració es pot fer a l'inici de la corresponent reunió per part de totes les persones que participen en la mateixa i ha de quedar reflectida en l'Acta.

En complimentar la DACI, s'ha d'observar l'aplicació estricta de l'article 53 del Reial Decret Legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic relatiu als principis ètics, l'article 23 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, en matèria d'abstenció, llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, llei catalana 19/2014, de 29 de desembre, de Transparència, accés a la informació i bon govern i, finalment, el Codi Ètic i de Bon Govern de l'Ajuntament d'Alcarràs i el seu sector institucional.

S'estableix un model normalitzat de Declaració d'absència de conflicte d'interès "DACI", segons l'Annex IV. No obstant això, també es podrà incorporar el seu contingut als documents administratius que conformen els expedients de contractació o atorgament de subvencions.

Aquesta Declaració es sol·licitarà a:

- Pel que fa a treballadors/es i/o electes: Empleats públics que realitzen tasques de gestió, control i pagament; així com els membres de les Meses de contractació i membres dels òrgans de contractació.
- Pel que fa a persones externes a l'Ajuntament d'Alcarràs: Els licitadors que presentin proposicions (ofertes) a qualsevol licitació d'una actuació finançada amb fons de l'MRR, que puguin actuar a favor dels seus propis interessos, però en contra dels interessos financers de la UE, en el marc d'un conflicte d'interessos.

5.6- Canal per formular denúncies (BÚSTIA ÈTICA):

L'Annex III.C de l'Ordre HFP/1030/2021 preveu l'obligatorietat de disposar d'una bústia de denúncies o enllaç al canal de denúncia del SNCA; independentment de la població del municipi.

Així, no pot obviar-se, que en data 17 de desembre de 2021 és la data límit per la transposició de la Directiva (UE) 2019/1937 del Parlament Europeu i del Consell de 23 d'octubre de 2019, relativa a la protecció de les persones que informen sobre infraccions del Dret de la Unió.

En aquesta Directiva es preveu, en el seu article vuitè (8°) que els Estats membres vetllaran per tal que les entitats jurídiques del Sector Públic estableixin canals i procediments de denúncia interna i de seguiment.

Un cop el Consorci AOC posi a disposició el servei tecnològic comú de Bústia Ètica, l'Ajuntament d'Alcarràs habilitarà aquest canal de denúncies per a la comunicació d'informació sobre fraus o irregularitats que afectin a fons europeus, i també en relació amb d'altres fonts de finançament.

Si no es pogués disposar d'aquest canal, l'Ajuntament haurà de crear-ne un o vincular-se a algun d'existent. Caldrà aprovar una normativa de funcionament de la Bústia Ètica.

Mentre no es disposi d'un canal de denúncies propi de l'Ajuntament d'Alcarràs, esdevé oportú oferir al conjunt de ciutadania i d'operadors econòmics la possibilitat d'exercir els seus drets i obligacions en matèria de transparència, ètica, conflicte d'interessos i frau, fent un link a qualsevol de les següents dues opcions:

- Plataforma de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat (IGAE) per la comunicació d'informació sobre fraus i/o irregularitats que afectin a fons europeus:
 - o [IGAE:Comunicación de información sobre fraudes o irregularidades que afecten a fondos europeos \(hacienda.gob.es\)](https://www.hacienda.gob.es/comunicacion-de-informacion-sobre-fraudes-o-irregularidades-que-afecten-a-fondos-europeos)
- Bústia de denúncies anònimes de l'Agència Antifrau de Catalunya, Canal telemàtic segur per presentar denúncies de manera anònima:
 - o [Buzón de denuncias anónimas | Oficina Antifraude de Cataluña](https://www.agenciaantifrau.cat/buzon-de-denuncias-anonimas)

El canal busca afavorir el coneixement de possibles situacions d'irregularitat que es puguin donar a l'organització municipal que, d'una altra manera, podrien restar silenciades, doncs garanteix la confidencialitat del procés i protegeix a la persona que posa en coneixement els fets. Juga un paper clau, per tant, en la descoberta i prevenció d'infraaccions i irregularitats.

La informació que es recull mitjançant el canal, a més, permet l'activació i reforç dels mecanismes previstos al sistema d'integritat, i pot posar en alerta respecte situacions que els òrgans de control no hagin detectat. En aquest sentit, el canal de denúncies també és una eina que permet, a partir de les alertes recollides, millorar i clarificar, si escau, el sistema d'integritat de l'ajuntament, tant en relació amb el codi ètic i de conducta, com també en els seus processos i activitats.

5.7- Altres mesures preventives:

La Comissió Antifrau podrà definir i aplicar altres mesures addicionals de prevenció que consideri convenients per garantir l'assoliment dels objectius del Pla.

6- MESURES DE DETECCIÓ I VERIFICACIÓ:

La Comissió Antifrau podrà definir i aplicar les mesures addicionals de detecció que consideri convenients com, per exemple, un procés de verificació de les DACI amb informació provinent d'altres fons.

Aquestes comprovacions addicionals es podran fer a partir de:

- Informació externa (per exemple, informació sobre un possible conflicte d'interessos proporcionada per persones alienes a l'organització que no estan relacionades amb la situació que ha generat el conflicte d'interessos).
- Comprovacions realitzades sobre determinades situacions amb alt risc de conflicte d'interessos, a partir de l'anàlisi interna de riscos, etc.
- Comprovacions aleatòries.

La verificació de la informació es podrà dur a terme a través de les bases de dades de registres comercials, la Base de Dades Nacional de Subvencions, Registre Mercantil, fitxers d'empleats/des (tenint en compte la normativa de protecció de dades) o mitjançant la prospecció de dades o eines de puntuació de risc (ARACHNE), entre d'altres.

Serà necessari assegurar que els procediments de control centren l'atenció en els principals punts de risc de frau i les seves possibles fites o marcadors. La mera existència d'aquest control serveix com a element dissuasiu per a la perpetració del frau.

En aquesta línia de recerca de signes de frau, la Comissió Europea ha elaborat un catàleg de senyals o marcadors de risc, anomenats "banderes vermelles". Aquest catàleg s'utilitzarà a l'Ajuntament, i els més utilitzats s'inclouen a l' **Annex V**.

Aquests són indicadors d'advertència que poden estar produint-se activitats fraudulentament.

En els procediments que es tramitin per a l'execució d'actuacions del PRTR, en l'exercici de la funció de control de gestió, haurà de quedar documentada, mitjançant l'elaboració de la corresponent llista de comprovació (**Annex VI**), la revisió de les possibles banderes vermelles que s'hagin definit.

Aquesta llista es passarà en les diferents fases del procediment, de forma que es cobreixin tots els indicadors de possible frau o corrupció definits per l'organització (per això és possible que algun indicador no apliqui en alguna de les fases, però sí en d'altres).

7- MESURES DE COMPROVACIÓ:

En cas de sospita de frau, serà la Comissió Antifrau qui actuï per recollir tota la informació necessària per determinar si realment s'ha produït. L'aparició de diversos dels indicadors anomenats "banderes vermelles" serà un dels principals criteris per determinar l'existència del frau.

Seràn objecte de comprovació totes les comunicacions que es rebin per qualsevol dels canals habilitats.

Un cop rebuda una alerta o detectat un cas sospitós, la Comissió Antifrau verificarà la seva versemblança i comprovarà els fets denunciats o detectats mitjançant les tasques d'investigació que consideri procedents. En tot cas, es contrastaran els fets amb la persona o unitat organitzativa a la qual s'atribueixin.

Les actuacions de comprovació es faran d'acord amb els principis de congruència, necessitat, proporcionalitat, celeritat, eficàcia i economia procedimental, respectant en tot cas el principi de màxima reserva.

Les tasques de comprovació es faran en el termini més breu possible per evitar perjudicis o impactes negatius en la gestió dels projectes i dels fons per al seu finançament.

La Comissió Antifrau, un cop valorats els possibles impactes de la conducta o fet en fase de comprovació i sempre que aquesta sigui versemblant, podrà demanar a l'òrgan responsable del projecte la suspensió immediata i provisional del procediment o procediments afectats fins a la seva verificació.

La Comissió Antifrau procedirà a realitzar les tasques d'admissió i comprovació dels fets denunciats de que tingui coneixement.

Els càrrecs electes, les persones al servei de la Corporació i la resta de persones que formen part de les entitats incloses en l'àmbit d'aplicació d'aquesta disposició general estan obligats a prestar la seva col·laboració en les tasques de comprovació i facilitar l'accés a la informació i la documentació que li sigui sol·licitada.

8- MESURES DE PREVENCIÓ DEL CONFLICTE D'INTERESSOS:

S'habilitarà un espai al Portal de l'Empleat/da amb aquesta informació i es comunicarà també al personal que s'incorpora a l'organització com a part essencial d'acollida.

Emplenament obligatori d'una Declaració d'Absència de conflicte d'Interès (DACI) per tots els intervinents en els procediments d'execució del PRTR, en tot cas el responsable de l'òrgan de contractació/concessió de subvenció, el personal que redacti els documents de licitació /bases i/o convocatòries, els experts que avaluin les sol·licituds/ofertes/propostes, els membres dels comitès d'avaluació de sol·licituds/ofertes/propostes, el personal tècnic que elabori els informes de valoració d'ofertes anormalment baixes i altres òrgans col·legiats del procediment, responsable del contracte, els qui participin en la gestió econòmica de l'expedient.

Les declaracions d'absència de conflicte d'interessos s'incorporaran com a model als diferents tipus d'expedients per tal que es procedeixi al seu emplenament i signatura, i es formalitzaran una vegada coneguts els sol·licitants de les ajudes o els participants en la licitació en el cas de personal participant als comitès d'avaluació de sol·licituds o d'ofertes i una vegada conegudes les persones beneficiàries o adjudicatàries del contracte, en el cas del personal que s'hagi d'encarregar del seguiment del contracte/encàrrec/conveni/subvenció o de la gestió econòmica de l'expedient.

En cas d'òrgans col·legiats, aquesta declaració es realitzarà a l'inici de la reunió corresponent per tots els intervinents en aquesta i reflectint-se a l'Acta.

Els documents que recullin les declaracions d'absència de conflicte d'interès realitzades per les persones intervinents en els procediments, bé les signades, bé les manifestades a les reunions dels òrgans col·legiats i recollides a les actes, hauran de quedar incorporades a l'expedient de contractació o de concessió d'ajudes, de cara a conservar una pista d'auditoria adequada.

Igualment, serà un requisit l'emplenament d'una DACI a aportar per les persones beneficiàries (**Annex IV**) que, dins dels requisits de concessió de l'ajuda, hagin de dur a terme activitats que presentin un conflicte d'interès potencial, així com a contractistes i subcontractistes. Aquest requisit quedarà recollit a les bases de les subvencions i ajudes afectades, així com als plecs de contractació que sigui necessari.

A més, s'haurà de comunicar al superior jeràrquic els possibles intents dels participants en el procediment d'adjudicació de contractes o en el procediment de concessió d'ajudes d'influir indegudament en el procés de presa de decisions o d'obtenir informació confidencial.

9- MESURES DE DETECCIÓ I GESTIÓ DEL CONFLICTE D'INTERESSOS:

L'adopció de mesures preventives pot no ser suficient, per això cal establir com detectar el conflicte d'interessos. La declaració per si mateixa no resultaria suficient, ja que les circumstàncies de les persones afectades poden variar al llarg del procediment.

A) Comunicació a persona superior jeràrquica per persona afectada pel possible conflicte d'interès (article 61 Reglament Financer). Quan hi hagi el risc d'un conflicte d'interessos que impliqui un membre del personal que participi en un procediment d'execució del PRTR, la persona en qüestió remetrà l'assumpte al superior jeràrquic.

Aquelles persones o entitats que tinguin coneixement d'un possible conflicte d'interès en un procediment de contractació o de concessió d'ajudes (o qualsevol altre) ho hauran de posar immediatament en coneixement de l'òrgan de contractació o de l'òrgan concedent de l'ajuda.

B) Si sorgeix una situació de conflicte d'interès després de la presentació de la declaració inicial s'haurà de declarar quan se'n tingui coneixement, abstenir-se d'actuar en el procediment i remetre el cas al superior jeràrquic (això no vol dir necessàriament que la declaració inicial fora falsa).

En tots els casos descrits a les lletres A) i B), la persona afectada o qui tingui coneixement del possible conflicte d'interès el remetrà al/la superior jeràrquic/a d'aquella, qui haurà d'analitzar els fets amb la persona implicada per aclarir la situació i confirmarà per escrit si es considera que hi ha un conflicte d'interessos.

Si és així, ha d'adoptar les mesures que siguin procedents, si escau, sol·licitar a la persona afectada la seva abstenció del procediment o, si cal, apartar a l'empleat/da públic de què es tracti mitjançant la seva recusació.

En cas que s'hagi comunicat al/la superior jeràrquic/a intents dels participants en el procediment d'adjudicació de contractes o en el procediment de concessió d'ajudes d'influir indegudament en el procés de presa de decisions o d'obtenir informació confidencial i es disposi de documentació que així ho acrediti, es posarà la situació en coneixement de l'òrgan de contractació o de l'òrgan que aprova la concessió de l'ajuda per a l'adopció de les mesures que, conforme a la normativa vigent, siguin procedents.

C) Procediment que cal seguir en els casos en què l'existència del conflicte d'interès s'hagi detectat amb posterioritat al fet que hagi pogut produir els seus efectes: s'aplicaria el procediment previst per als supòsits de frau potencial.

S'habilitarà un tràmit electrònic específic per poder comunicar i documentar els fets produïts per tal que la unitat designada pugui tramitar i prendre les mesures oportunes.

La Comissió Antifrau impulsarà el desplegament d'aquests procediments amb la implementació dels corresponents tràmits i expedients electrònics i amb la participació del personal de l'Ajuntament.

En cas de sospites fonamentades de l'existència d'un conflicte d'interessos, la Comissió Antifrau ho comunicarà al superior jeràrquic de la persona interessada, que procedirà a realitzar les comprovacions i investigacions necessàries.

Si les comprovacions no corroboren l'existència de conflicte, la Comissió Antifrau procedirà a arxivar el cas.

Si els resultats de les comprovacions confirmen la existència d'un conflicte d'interessos i aquest és de caràcter administratiu, la Comissió Antifrau podrà proposar l'adopció d'alguna de les mesures que es detallen a continuació:

- Adoptar les mesures administratives o disciplinàries apropiades contra la persona afectada. En concret, s'aplicarà estrictament l'article 24 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, de recusació.
- Cancel·lar el contracte o acte afectat pel conflicte d'interessos i repetir la part del procediment de què es tracti.

En qualsevol cas, en cas de confirmar-se la existència d'un conflicte d'interessos, amb l'objectiu de garantir la transparència de les decisions i, com a element dissuasiu, per evitar que es tornin a produir situacions similars, d'acord amb la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern i la llei catalana 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació i bon govern, la Comissió Antifrau ho comunicarà a la unitat de Transparència i Govern Obert perquè se'n doni publicitat al Portal de Transparència.

En el cas que el conflicte d'interessos sigui de naturalesa penal, a més d'adoptar les mesures anteriors, es comunicaran els fets al Ministeri Fiscal perquè pugui adoptar les mesures pertinents.

10- MESURES DE CORRECCIÓ:

Un cop fetes les tasques de comprovació procedents, la Comissió Antifrau emetrà el corresponent informe en què es farà constar si considera que existeix o no una conducta que pugui ser considerada frau o sigui contrària al dret, als principis o regles ètiques i de bon govern, i proposarà les mesures que consideri adequades.

La Comissió Antifrau també podrà proposar la incoació d'expedients administratius per restaurar la legalitat alterada i l'adopció de mesures sancionadores o disciplinàries. Així mateix ha de comunicar a la fiscalia les conductes que puguin ser constitutives d'un fet il·lícit de caràcter penal.

La detecció de possibles fraus, o la seva sospita fonamentada, comportarà en tot cas la suspensió immediata del procediment i la notificació d'aquesta circumstància en el menor temps possible a les autoritats afectades i als òrgans implicats en la realització de les actuacions i la revisió de tots aquells projectes que hi puguin haver estat exposats.

En cas que es detectin irregularitats sistèmiques, s'han de prendre les mesures següents:

- Revisar tots els procediments afectats i aquells altres que siguin de naturalesa similar.
- Retirar el finançament comunitari de tots els casos en què s'identifiqui la incidència detectada.
- Comunicar a les unitats executores les mesures necessàries a prendre per corregir la feblesa detectada, de manera que les incidències trobades no es repeteixin.
- Revisar els sistemes de control intern per establir els mecanismes adequats per detectar les incidències esmentades en les fases inicials de verificació.

Tan aviat com sigui possible, l'òrgan municipal competent ha de:

- Comunicar preceptivament els fets produïts i les mesures adoptades al prenedor de decisions o a l'entitat executora que li ha encomanat l'execució de les actuacions.
- Informar, si escau, dels actes sancionables als poders públics competents (Servei Nacional de Coordinació Antifrau -SNCA-) i per a la seva avaluació i possible comunicació a l'Oficina Europea Antifrau.
- Proposar l'inici d'expedients d'informació confidencial per aclarir responsabilitats o la incoació d'expedients disciplinaris.
- Comunicar els fets al Ministeri Fiscal i als tribunals competents, en els casos oportuns.
- Avaluat la incidència del frau ocorregut, qualificant-lo com a sistèmic o puntual i procedint a la revisió de l'avaluació dels riscos afectats.
- Proposar, si s'escau, retirar els projectes o la part d'aquests projectes afectats pel frau i finançats per fons europeus.

11 – ANNEX I – DEFINICIONS SOBRE LA LLUITA CONTRA EL FRAU:

A continuació es concreten i clarifiquen diferents conceptes als efectes de l'Ordre HFP 1030/2021.

Conflicte d'interessos:

Conceptualització del terme: L'article 61 Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (Reglament Financer) estableix que existeix conflicte d'interès (CI, d'ara en endavant):

«quan els agents financers i la resta de persones que participen en l'execució del pressupost tant de forma directa, indirecta i compartida, així com en la gestió, inclosos els actes preparatoris, l'auditoria o el control, vegin compromès l'exercici imparcial i l'objectiu de les seves funcions per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol altre motiu directe o indirecte d'interès personal».

L'entrada en vigor de l'esmentat Reglament destaca que:

- És aplicable a totes les partides administratives i operatives a totes les Institucions de la UE i tots els mètodes de gestió.
- Cobreix qualsevol interès personal, directe o indirecte.
- Davant de qualsevol situació que es percep com un conflicte d'interessos potencial s'hauria d'actuar.
- Les autoritats nacionals, de qualsevol nivell, han d'evitar i/o gestionar els conflictes d'interessos potencials.

Possibles actors implicats en el conflicte d'interessos:

- Càrrecs electes.
- Els empleats públics que realitzen tasques de gestió, control i pagament i altres agents en què s'han delegat alguna/es d'aquestes funcions.
- Beneficiaris privats, socis, contractistes i subcontractistes, les actuacions dels quals siguin finançades amb fons, que puguin actuar a favor dels seus interessos, però en contra dels interessos financers de la UE, en el marc d'un conflicte d'interessos.

Classificació: Atenent la situació que motivaria el conflicte d'interessos, es pot distingir entre:

- **Conflicte d'interessos aparent:** Es produeix quan els interessos privats d'un empleat públic o beneficiari són susceptibles de comprometre l'exercici objectiu de les seves funcions o obligacions, però finalment no hi ha un enllaç identificable i individual amb aspectes concrets de la conducta, el comportament o les relacions de la persona (o una repercussió en aquests aspectes).
- **Conflicte d'interessos potencial:** Sorgeix quan un empleat públic o beneficiari té interessos privats de tal naturalesa, que podrien ser susceptibles d'ocasionar un conflicte d'interessos en cas que haguessin d'assumir determinades responsabilitats oficials en un futur.

- **Conflicte d'interessos real:** Implica un conflicte entre el deure públic i els interessos privats d'un empleat públic o en què l'empleat públic té interessos personals que poden influir de manera indeguda en l'exercici dels deures i les responsabilitats oficials. En el cas d'un beneficiari implicaria un conflicte entre les obligacions concretes en sol·licitar l'ajut dels fons i els seus interessos privats que poden influir de manera indeguda en l'exercici de les obligacions esmentades.

Frau:

Conceptualització del terme: L'article 3.1 de la Directiva (UE) 2017/1371, sobre la lluita contra el frau que afecta els interessos financers de la Unió (d'ara endavant, Directiva PIF) recull la definició de frau.

En matèria de despeses es defineix el frau com qualsevol acció o omissió intencionada, relativa:

- A la utilització o a la presentació de declaracions o de documents falsos, inexactes o incomplets, que tinguin per efecte la percepció o la retenció indeguda de fons procedents del pressupost general de les comunitats europees o dels pressupostos administrats per les comunitats europees o pel seu compte.
- A l'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació que tingui el mateix efecte.
- Al desviament d'aquests mateixos fons amb altres fins diferents d'aquells per als quals van ser concedits al principi.

L'apartat segon concreta aquest concepte en matèria de despeses relacionades amb la contractació pública. Addicionalment, l'esmentada directiva indica que els Estats membres adoptaran les mesures necessàries per garantir que el frau que afecti els interessos financers de la Unió constitueix una infracció penal quan es cometin intencionadament, concretant un règim sancionador a l'article 7 d'aquesta.

En compliment d'aquesta previsió, la Directiva ha estat transposada a l'ordenament jurídic espanyol mitjançant la Llei Orgànica 1/2019, de 20 de febrer, per la qual es modifica la Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal per transposar Directives de la Unió Europea en els àmbits financer i de terrorisme, i abordar qüestions de caire internacional.

Cal destacar que l'existència d'una irregularitat no sempre implica la possible existència de frau; la concurrència d'intencionalitat és un element essencial en el frau, element que no cal que es doni perquè hi hagi irregularitat. En aquest sentit, l'article 1.2 del Reglament (CE, Euratom) núm. 2988/95 del Consell, de 18 de desembre de 1995, relatiu a la protecció dels interessos financers de les Comunitats Europees, estableix que "constituirà irregularitat tota infracció d'una disposició del dret comunitari corresponent a una acció o omissió d'un agent econòmic que tingui o tindria per efecte perjudicar el pressupost general de les comunitats o els pressupostos administrats per aquestes, ja sigui mitjançant la disminució o la supressió d'ingressos procedents de recursos propis percebuts directament per compte de les Comunitats, bé mitjançant una despesa indeguda".

Integritat institucional:

Conceptualització del terme: La integritat d'un ens públic és el resultat de l'actuació diària de totes i cadascuna de les persones que treballen dins o per a aquella organització. La integritat institucional va més enllà d'aprovar una política anticorrupció o redactar un codi ètic. Es produeix quan el funcionament operatiu de la institució (polítiques, processos i procediments, sistemes de treball, etc.), els estàndards ètics i les estratègies de prevenció de la corrupció estan plenament integrats per permetre assolir les finalitats (l'interès general) per a les quals la institució fou creada.

Com més coherència i consistència hi hagi entre totes aquestes actuacions i els principis, valors i normes de l'ordenament jurídic, més integritat institucional assolirem.

Corrupció:

Conceptualització del terme: Abús de la posició o càrrec públic en benefici privat. La Unió Europea distingeix la noció de corrupció pròpia del dret penal i necessàriament més estricta, d'una noció més àmplia emprada en la vessant preventiva. En aquest segon sentit, la Unió Europea empra la definició del Programa Global de Nacions Unides contra la Corrupció i defineix corrupció com "l'abús de poder per obtenir beneficis de caràcter privat", en la qual queda inclòs tant el poder vinculat a l'ocupació d'un càrrec o lloc de treball públic (corrupció pública) com el propi del sector privat (corrupció privada).

Irregularitat:

Conceptualització del terme: Concepte ampli que comprèn infraccions normatives, per acció o omissió, que tenen com a efecte un perjudici. S'empra principalment en el context de la regulació de la Unió Europea, en la seva dimensió d'afectació al pressupost.

Risc:

Conceptualització del terme: Probabilitat que es produeixi un dany, una lesió, una pèrdua, una responsabilitat o qualsevol altre efecte nociu per a una institució pública o per a l'interès general, a causa de vulnerabilitats que poden ser internes o externes a aquella organització.

12- ANNEX II - MAPA DE RISCOS:

1) Riscos en matèria de contractació:

Risc per a la integritat	Impacte o gravetat	Probabilitat	Nivell de risc
RISC 1. Corrupció: suborns i comissions il·legals	A	B	M
RISC 2. Plecs rectors del procediment amanyats a favor d'un licitador	A	B	M
RISC 3. Licitacions col·lusòries	A	B	M
RISC 4. Conflicte d'interessos	A	B	M
RISC 5. Falsificació de documents	A	B	M
RISC 6. Manipulació de les ofertes presentades	A	B	M
RISC 7. Fraccionament de la despesa	A	B	M
RISC 8. Incompliment de les obligacions o irregularitats en la prestació que beneficien l'adjudicatari	A	B	M
RISC 9. Pèrdua de pista d'auditoria	M	B	B

2) Riscos en matèria de subvencions:

Risc per a la integritat	Impacte o gravetat	Probabilitat	Nivell de risc
RISC 1. Limitació de la concurrència	A	B	M
RISC 2. Tracte discriminatori en la selecció de les persones sol·licitants	A	B	M
RISC 3. Conflictes d'interès en la comissió de valoració	A	B	M
RISC 4. Incompliment del règim d'ajuts de l'Estat	NO APLICA	NO APLICA	NO APLICA
RISC 5. Desviació de l'objecte de la subvenció	A	B	M
RISC 6. Incompliment del principi d'addicionalitat	A	B	M
RISC 7. Falsedat documental	A	B	M
RISC 8. Incompliment de les obligacions establertes per la normativa nacional i comunitària en matèria d'informació i publicitat	M	B	B
RISC 9. Pèrdua de pista d'auditoria	M	B	B

13- ANNEX III – PROPOSTA DE CODI ÈTIC I DE BON GOVERN DE L'AJUNTAMENT D'ALCARRÀS:

Els codis ètics, de bon govern o de conducta formen part del marc d'integritat pública com un instrument intern d'autoregulació que contribueix a la prevenció del risc de corrupció i frau en matèries com la contractació administrativa, subvencions, urbanisme o personal o l'aparició de conflictes d'interès no identificats o no gestionats.

L'Ordre HFP/1030/2021 inclou d'entre les mesures de prevenció dirigides a reduir el risc de frau, l'establiment d'un codi ètic, tot proposant la següent reglamentació.

1. Àmbit objectiu: El Codi Ètic i de Bon Govern té per objecte l'establiment dels principis a respectar en l'acompliment de les responsabilitats polítiques de govern i administració, així com les de direcció i gestió local, fixant els compromisos que reflecteixin els estàndards de conducta recomanats i reforçant la qualitat democràtica de les institucions locals. Com a objectius específics es poden assenyalar els següents:

- Integrar la dimensió ètica en el funcionament de les entitats locals.
- Incorporar les estratègies d'actuació per a l'assoliment d'una democràcia real i efectiva, mitjançant la participació i el govern obert, en els àmbits que sigui possible.
- Definir les línies bàsiques que han de presidir la gestió pública local.
- Reforçar els estàndards de conducta en l'exercici de les responsabilitats públiques.
- Delimitar les pautes per a unes relacions adequades entre els àmbits de govern i administració, normalitzant-ne les relacions personals internes.

2. Àmbit subjectiu: El present Codi, en la seva condició d'instrument inspirador de l'actuació de l'Ajuntament d'Alcarràs i del personal al seu servei, s'aplicarà a:

- Els membres de la Corporació, en la seva condició de representants electes, amb independència que s'integrin o no al respectiu govern.
- Els membres dels òrgans de govern dels organismes autònoms, entitats públiques empresarials locals i societats mercantils locals, així com fundacions de naturalesa local.
- Els titulars d'òrgans directius, segons la definició de la normativa en matèria de règim local i funció pública.
- El personal que exerceix funcions directives i predictives al servei de l'Ajuntament, entenent com a tal el que exerceix funcions de gestió o execució de caràcter superior, ajustant-se a les directrius generals fixades per l'òrgan de govern de la corporació, adoptant a aquest efecte les decisions oportunes i disposant d'un marge d'autonomia dins d'aquestes directrius generals.
- Funcionaris de l'Ajuntament amb habilitació de caràcter nacional.

3. Principis de bon govern: Els subjectes destinataris del present Codi han d'ajustar la gestió dels interessos públics i el desenvolupament de la democràcia participativa a la realització efectiva del govern obert i els seus principis de transparència, participació i col·laboració, com a mínim en els termes de la normativa vigent a cada moment, en una gestió orientada a la ciutadania i als municipis. Per assolir aquests objectius, cal que actuïn orientats a complir els principis següents i evitar qualsevol conducta que hi sigui contrària:

- Han d'actuar amb vista a l'acompliment de les seves funcions d'acord amb l'ordenament jurídic, han de promoure el respecte als drets fonamentals i a les llibertats públiques i han d'ajustar la seva activitat als principis ètics i de conducta continguts en el present Codi.
- El desenvolupament de les tasques de govern el presidiran els principis d'eficàcia, economia, eficiència i satisfacció de l'interès general, així com el de racionalització i optimització dels recursos públics.
- Han de respectar el principi d'imparcialitat, de manera que mantinguin un criteri independent i aliè a tot interès particular, assegurant un tracte igual i sense discriminacions de cap tipus en l'exercici de les seves funcions.
- Han d'executar les polítiques públiques conforme als principis de publicitat, innovació, transparència i bon servei a la ciutadania, defensant els interessos generals i la generació de valor amb dedicació al servei públic.
- Han de respectar les obligacions derivades del seu càrrec i, especialment, la normativa reguladora de les incompatibilitats i els conflictes d'interessos, els deures d'honestedat, bona fe, sigil i discreció en relació amb les dades i informes dels quals tinguin coneixement per raó del càrrec.
- Han d'exercir els poders que els atribueix la normativa vigent amb la finalitat exclusiva per a la qual van ser atorgats, han d'evitar tota acció que pugui posar en risc l'interès públic o el patrimoni de les administracions, no implicant-se en situacions, activitats o interessos incompatibles amb les seves funcions i sense intervenir en els assumptes en què concorri alguna causa que pugui afectar la seva objectivitat.
- L'exercici de les competències locals establertes en el marc normatiu i les capacitats de gestió associades les han de desenvolupar sota els principis d'un millor servei ciutadà, proximitat i subsidiarietat.

4. Estàndards de conducta per a la millora de la democràcia local: La plasmació del caràcter democràtic de la institució exigeix que es reflecteixi en l'actuació dels seus membres, en la qual s'ajusti l'acompliment de les responsabilitats públiques a les següents línies de conducta:

- Han d'assumir, en tot moment, la responsabilitat de les decisions i actuacions pròpies i dels organismes que dirigeixen, sense derivar-la als seus subordinats si no hi ha una causa objectiva, i sense perjudici d'altres que siguin exigibles legalment.
- Han de fomentar els valors cívics i utilitzar un to respectuós, curós i deferent en les seves intervencions i en el tracte amb els ciutadans.
- Tots els membres de la corporació, tant els integrants del govern com els que formen part de l'oposició, han de basar la seva actuació en la lleialtat institucional, la informació i la transparència, col·laborant en la definició dels objectius estratègics i procurant d'assolir consensos en els assumptes de més rellevància.
- La presa de decisions ha de perseguir la satisfacció dels interessos generals i s'ha de fonamentar en consideracions objectives orientades a l'interès comú i el tracte igual i no discriminatori.
- Han de respondre davant els ciutadans durant tot el seu mandat, atenent diligentment qualsevol sol·licitud d'informació relativa a l'acompliment de les seves funcions, els motius de la seva actuació o el funcionament dels serveis i departaments dels quals són responsables.

- Han de garantir que la gestió pública tingui un enfocament centrat en la ciutadania, amb un compromís de millora contínua en la qualitat de la informació, l'atenció i els serveis prestats.
- Han de potenciar els instruments necessaris per garantir la participació i cooperació en el disseny de les polítiques públiques i en la seva avaluació.
- Han d'impulsar la implantació d'una administració receptiva i accessible, mitjançant l'ús d'un llenguatge administratiu clar i comprensible per a totes les persones, la simplificació, l'eliminació de traves burocràtiques, l'agilitació dels procediments, l'accés electrònic als serveis i la millora de la qualitat de les normes i regulacions.
- Han de facilitar les actuacions de control i supervisió que adoptin les autoritats internes o externes competents, i s'han d'abstenir d'obstaculitzar l'execució de qualsevol mesura de supervisió que les autoritats internes o externes rellevants puguin prendre amb la deguda justificació i transparència.
- Han de respondre amb diligència a les sol·licituds d'informació formulades en relació amb l'acompliment de les seves funcions, i abstenir-se de subministrar cap dada confidencial o informació subjecta a protecció de dades de caràcter personal, al temps que articulen mesures que fomentin la cobertura per part dels mitjans de comunicació de l'acompliment de les seves funcions i el funcionament dels serveis i departaments al seu càrrec.
- Han de promoure la transformació de l'Administració mitjançant el desenvolupament de la gestió des de l'òptica de la innovació i la qualitat, juntament amb la simplificació i la reducció de càrregues administratives, garantint la implantació definitiva de l'administració electrònica.
- Cal fomentar la creació d'instruments de control i seguiment de la contractació pública per tal de garantir als operadors econòmics un tracte igualitari i no discriminatori i un procediment basat en la transparència, així com la introducció de criteris de responsabilitat social en els contractes.

5. Compromisos ètics en matèria de conflictes d'interessos: L'acompliment de responsabilitats públiques exigeix el respecte a la normativa quant a conflicte d'interessos, davant el qual són necessaris els compromisos següents:

- En l'exercici de les seves facultats discrecionals, s'han d'abstenir de concedir-se cap avantatge a sí mateixos o a una altra persona o grup de persones amb la finalitat d'obtenir-ne un benefici personal directe o indirecte.
- S'han d'abstenir de participar en qualsevol deliberació, votació o execució d'aquells assumptes en què tinguin un interès personal, ja sigui directe o indirecte.
- No poden influir en l'agilitació o resolució de tràmits o procediments administratius sense causa justa i, en cap cas, quan això comporti un privilegi en benefici propi o del seu entorn ni quan suposi un menyscapse dels interessos de tercers o de l'interès general.
- No poden acceptar, rebre o sol·licitar, directament o a través de tercers, regals que sobrepassin els usos habituals, socials o de cortesia per part d'entitats o persones, o, en cap cas, que superin la quantia de cent cinquanta euros. Malgrat si el regal s'arriba a lliurar al personal Municipal o membre de la Corporació, aquest el posarà de manifest i a disposició davant de la Secretaria General de la Corporació.

- Han de rebutjar tot favor o servei en condicions avantatjoses per part de persones físiques o entitats privades que puguin condicionar l'acompliment de les seves funcions.

6. Règim d'incompatibilitats i retribucions: L'adequat compliment de les exigències normatives imposades pel règim d'incompatibilitats i l'estructura retributiva s'ha d'ajustar als paràmetres següents:

- Els membres de la Corporació i els directius públics han de formular amb motiu de la seva presa de possessió, en ocasió del cessament i al final del seu mandat, declaracions sobre causes de possible incompatibilitat i qualsevol activitat que proporcioni o pugui proporcionar ingressos econòmics.
- Així mateix, han de presentar declaració dels seus béns patrimonials i de la participació en societats de tot tipus, amb informació de les societats en què participen. Aquestes declaracions, efectuades en els models aprovats pels plens respectius, s'han de dur a terme abans de la presa de possessió, en ocasió del cessament i al final del mandat, així com quan es modifiquin les circumstàncies de fet. Les dades bàsiques de les declaracions de béns i activitats presentades pels membres de la Corporació a que fan referència el punts 1 i 2 anteriors, seran publicades al Portal de Transparència.
- Han d'evitar qualsevol conflicte d'interessos amb motiu de l'exercici de les seves funcions públiques, i s'han d'abstenir d'utilitzar les seves competències i prerrogatives institucionals per atorgar-se a si mateixos o a terceres persones cap tipus de benefici, així com de dur a terme cap tipus d'activitat privada que, directament o indirectament, entri en col·lisió amb els interessos públics locals de la seva responsabilitat.
- L'exercici de responsabilitats executives al govern local, una vegada que hagi finalitzat el mandat o s'hagi produït el cessament, i durant un període de dos anys, comporta el compliment de les limitacions per a l'exercici d'activitats privades establertes en la legislació reguladora de conflictes d'interessos que els sigui aplicable.
- El règim de dedicació dels membres de la Corporació, així com les altres retribucions dels representants locals, s'han de fixar amb ple respecte als límits establerts en la legislació de Règim Local.

7. Govern i administració - Relacions entre càrrecs electes i empleats públics: Les relacions entre càrrecs electes i empleats públics s'han d'ajustar als principis ètics recollits en la normativa en matèria de transparència i ocupació pública, entre d'altres: respecte a la Constitució i la resta de normes que integren l'ordenament jurídic, lleialtat institucional, objectivitat, integritat, neutralitat, responsabilitat, imparcialitat, confidencialitat, dedicació al servei públic, transparència, exemplaritat, austeritat, accessibilitat, eficàcia, honradesa, promoció de l'entorn cultural i mediambiental i respecte als drets humans i a la igualtat entre dones i homes.

Cada persona al servei dels interessos públics locals ha d'assumir la seva comesa i les seves funcions de forma legal i coordinada amb la resta de responsables públics, polítics, tècnics i administratius. Per garantir l'existència d'un entorn de treball en harmonia, i amb vista al correcte desenvolupament dels serveis públics, s'han d'articular vies orientades a la solució de les discrepàncies o conflictes que puguin produir-se.

Les relacions entre càrrecs electes i empleats públics s'han d'organitzar a través de la implementació dels mecanismes necessaris que garanteixin la possibilitat d'interlocució.

8. Aprovació del Codi de Bon Govern: L'aprovació del present Codi es durà a terme, si així es considera, mitjançant l'adopció del corresponent acord de Ple, a fi de facilitar l'íntegra subscripció dels seus principis i valors per la totalitat dels membres de la Corporació municipal.

9. Seguiment i control intern del Codi de Bon Govern: La finalitat d'aquest és la de prevenir i impedir l'aparició o reproducció de conductes no ajustades als valors ètics i normes de conducta, a l'efecte de millorar la infraestructura ètica de les institucions locals i aconseguir així un reforçament de la confiança ciutadana en aquests nivells de govern, en els seus representants i en la resta de personal sotmès al seu àmbit d'aplicació.

Accessòriament, en el cas de detectar incompliments o actuacions divergents de la finalitat i objectius del Codi, cal preveure un mecanisme de control intern per restaurar la dignitat i prestigi de la institució local. Per això, cal disposar d'un òrgan de garantia que rebrà les consultes, problemes, dilemes i/o qüestions ètiques, i serà qui procedirà a donar resposta a les mateixes a través de propostes, recomanacions o informes, segons els casos.

Aquest òrgan serà la Comissió d'Ètica de l'Ajuntament d'Alcarràs, la qual estarà formada pels següents membres:

- L'Alcalde/ssa de l'Ajuntament.
- El/Les portaveus dels Grups Municipals.
- El/La Interventor/a – Secretari/a de l'Ajuntament.

Les funcions de la comissió seran:

- Resoldre dubtes referents a la interpretació i aplicació del codi.
- Emetre els informes que li siguin sol·licitats, vinculats a l'exercici de les seves funcions.
- Formular recomanacions i propostes de millora.
- Vetllar pel compliment i l'actualització del codi i efectuar propostes de modificació del seu contingut.
- Promoure la difusió i el coneixement del codi.
- Proposar el pla de formació, impulsar i organitzar les activitats corresponents, i fer-ne seguiment i avaluació. Considerant la conveniència de fer-ho en coordinació amb els responsables de formació de l'Ajuntament per tal d'aprofitar l'esforç que suposa la recerca de professionals i compartir la planificació d'altres propostes que es generen des del departament de Recursos Humans.
- Proposar bones pràctiques que permetin el compliment del Codi.
- Emetre un informe anual de l'activitat referent al mecanisme de control intern, que es farà públic a través del portal de la transparència.

Respecte el funcionament de la comissió, es determina el següent:

- La Comissió es reunirà com a mínim una vegada a l'any en sessió ordinària, per tal d'elaborar l'informe anual. En cas que es formulin reclamacions o es plantegin dubtes, s'acumularan amb periodicitat trimestral i es resoldran amb sessió ordinària cada trimestre. En cas que no s'hagi plantejat en un trimestre determinat cap reclamació o dubte no es celebrarà cap sessió. Amb caràcter extraordinari es reunirà per iniciativa pròpia del/la president/a.

- Els acords es prendran atenent al principi de consens de les propostes però en cas que no sigui possible es prendran per majoria simple dels assistents a la sessió. En cas d'empat el vot del president/a serà de qualitat.
- La Comissió constituïda tindrà el caràcter d'òrgan consultiu, i el seu funcionament s'ajustarà a les normes de règim local corresponent.
- Les actes de la Comissió seran d'accés públic -degudament anonimitzades-, i en tot cas s'informarà del contingut de les mateixes als Portaveus dels Grups Municipals.
- La Comissió podrà emetre informes i/o dictàmens els quals no tindran caràcter vinculant. Aquests seran elevats òrgans executius de la Corporació, Alcaldia, Ple o Junta de Govern, segons correspongui en atenció a les competències atribuïdes a cadascun d'aquest òrgans, per tal que en prenguin coneixement i, si escau, iniciïn les accions corresponents.
- La Comissió d'Ètica tindrà coneixement exclusiu sobre aquells assumptes o qüestions en relació amb el contingut del present Codi i s'obliga a guardar secret sobre tota la informació de la qual tingui coneixement durant l'exercici de les seves funcions. Únicament es podrà fer públiques les decisions finals sobre procediments ja tancats i notificats a la persona o persones interessades.
- La Comissió d'Ètica disposarà d'un espai web per difondre la seva activitat i la mateixa s'incorporarà al portal de transparència.

10. Règim sancionador: El règim sancionador aplicable als alts càrrecs, en cas d'incompliment de les normes d'aquest codi, és el que s'estableix la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern o norma que el substitueixi.

14 - ANNEX IV – DECLARACIÓ D'ABSÈNCIA DE CONFLICTE D'INTERÈS (DACI):

Expedient _____

Contracte/Subvenció/Conveni: _____

A fi de garantir la imparcialitat en el procediment referenciat, el/els a baix signant/s, com a participant/s en el procés de preparació i tramitació de l'expedient, declara/declaren:

Primer- Estar informat/des del següent:

1. Que l'article 61.3 «Conflicte d'interessos», del Reglament (UE, Euromat) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol (Reglament financer de la UE), estableix que «existirà conflicte d'interessos quan l'exercici imparcial i objectiu de les funcions es vegi compromès per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol motiu directe o indirecte d'interès personal.»

2. Que l'article 64 «Lluita contra la corrupció i la prevenció dels conflictes d'interessos» de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, té la finalitat d'evitar qualsevol distorsió de la competència i garantir-ne la transparència en el procediment i assegurar la igualtat de tracte a tots els candidats i licitadors.

3. Que l'article 23 «Abstenció», de la Llei 40/2015, d'1 octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, estableix que s'han d'abstenir d'intervenir en el procediment «les autoritats i el personal al servei de les administracions en els qui es donin algunes de les circumstàncies assenyalades a l'apartat següent», sent aquestes:

a. Tenir interès personal en l'assumpte de què es tracti o en un altre en la resolució del qual pogués influir la d'aquell; ser administrador de societat o entitat interessada, o tenir qüestió litigiosa pendent amb algun interessat.

b. Tenir un vincle matrimonial o situació de fet assimilable i el parentiu de consanguinitat dins del quart grau o d'afinitat dins del segon, amb qualsevol dels interessats, amb els administradors d'entitats o societats interessades i també amb els assessors, representants legals o mandataris que intervinguin en el procediment, així com compartir despatx professional o estar-hi associat per a l'assessorament, la representació o el mandat.

c. Tenir amistat íntima o enemistat manifesta amb alguna de les persones esmentades a l'apartat anterior.

d. Haver intervingut com a pèrit o com a testimoni en el procediment de què es tracti.

e. Tenir relació de servei amb persona natural o jurídica interessada directament en l'assumpte, o haver-li prestat en els dos darrers anys serveis professionals de qualsevol tipus i en qualsevol circumstància o lloc».

Segon- Que no es troba/n incurs/s en cap situació que es pugui qualificar de conflicte d'interessos de les indicades a l'article 61.3 del Reglament Financer de la UE i que no concorre a la seva persona o persones cap causa d'abstenció de l'article 23.2 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic que pugui afectar el procediment de licitació/concessió.

Tercer- Que es compromet a posar en coneixement de l'òrgan de contractació/comissió d'avaluació/òrgan de signatura del conveni, sense dilació, qualsevol situació de conflicte d'interessos o causa d'abstenció que doni o pugués donar lloc a aquest escenari.

Quart- Conec que, una declaració d'absència de conflicte d'interessos que es demostrï que sigui falsa, comportarà les conseqüències disciplinàries, administratives i/o judicials que estableixi la normativa aplicable.

I perquè consti, signo aquesta declaració

(data, signatura, Nom complert i DNI)

15 - ANNEX V – BANDERES VERMELLES EN LA LLUITA CONTRA EL FRAU:

Les banderes vermelles són senyals d'alarma, pistes o indicis de frau possible. L'existència d'una bandera vermella no implica necessàriament l'existència de frau, però sí que indica que una àrea d'activitat determinada necessita atenció extra per descartar o confirmar un frau potencial.

Com a exemple d'aquestes banderes vermelles, es relacionen tot seguit les més utilitzades, classificades per tipologia de pràctiques potencialment fraudulentos.

1) Banderes vermelles en matèria de contractació:

Risc 1: Corrupció: suborns i comissions il·legals:

- L'indicador més comú de suborns i comissions il·legals és el tracte favorable mancat d'explicació favorable que un contractista rep d'un empleat/da contractant durant un cert temps.
- Existeix una relació social estreta entre una persona empleada contractant i una persona prestadora de serveis o proveïdor/a.
- El patrimoni de l'empleat/da contractant augmenta inexplicada o sobtadament.
- L'empleat/da contractant té un negoci extern encobert.
- El/la contractista té fama en el sector de pagar comissions il·legals.
- Es produeixen canvis indocumentats o freqüents en els contractes que augmenten el valor d'aquests.
- L'empleat/da contractant refusa la promoció a un lloc no relacionat amb la contractació pública.
- L'empleat/da contractant no presenta o omple una declaració de conflicte d'interessos.

Risc 2: Plecs rectors del procediment amanyats a favor d'un licitador:

- Presentació d'una única oferta o número anormalment baix de proposicions optant a la licitació.
- Extraordinària similitud entre els plecs rectors del procediment i els productes o serveis de l'empresa contractista guanyadora.
- Queixes d'altres ofertants.
- Plecs amb prescripcions més restrictives o més generals que les aprovades en procediments previs similars.
- Plecs amb clàusules inusuals o poc raonables.
- El poder adjudicador defineix un producte d'una marca concreta en lloc d'un producte genèric.

Risc 3: Licitacions col·lusòries:

- L'oferta guanyadora és massa alta en comparació amb els costos previstos, amb les llistes de preus públics, amb obres o serveis similars o mitjanes de la indústria, o amb preus de referència del mercat.
- Totes les persones que liciten oferten preus alts de forma continuada.
- Els preus de les ofertes baixen bruscament quan noves persones licitadores participen en el procediment.
- Les persones adjudicatàries es reparteixen/fan torns per regió, tipus de treball, tipus d'obra.
- L'empresa adjudicatària subcontracta a les persones licitadores perdedores.
- Patrons d'ofertes inusuals (per exemple, les ofertes tenen percentatges exactes de rebaixa, l'oferta guanyadora està just per sota del llindar de preus acceptables, s'oferta exactament al pressupost del contracte, els preus de les ofertes són massa alts, massa propers, molt diferents, números rodons, incomplets, etc.).

Risc 4: conflicte d'interessos:

- Favoritisme inexplicable o inusual d'una empresa contractista o venedora en particular.
- Acceptació contínua d'alts preus i treball de baixa qualitat, etc.
- Empleat/da encarregat/da de contractació no presenta declaració de conflicte d'interès o ho fa de manera incompleta.
- Empleat/da encarregat/da de contractació declina ascens a una posició en la que deixa de tenir que veure amb adquisicions.
- Empleat/da encarregat/da de contractació sembla fer negocis propis pel seu cantó.
- Socialització entre un persona empleada encarregada de contractació i un/a proveïdor/a de serveis o productes.
- Augment inexplicable o sobtat de la riquesa o nivell de vida de l'empleat/da encarregat/da de contractació.

Risc 5: Falsificació de documents:

- En el format dels documents:
 - o Factures sense logotip de la societat.
 - o Xifres esborrades o taxades.
 - o Imports manuscrits.
 - o Signatures idèntiques en diferents documents.
- En el contingut dels documents:
 - o Dates, imports, notes, etc. Inusuals.
 - o Càlculs incorrectes.
 - o Carència d'elements obligatoris en una factura.
 - o Absència de números de sèrie en las factures.
 - o Descripció de bens i serveis d'una forma vaga.

- Circumstàncies inusuals:
 - o Número inusual de pagaments a una persona beneficiària.
 - o Endarreriments inusuals en el lliurament d'informació.
 - o Les dades contingudes en un document difereixen visualment d'un document similar expedit pel mateix organisme.
- Incoherència entre la documentació/informació disponible:
 - o Entre dates de factures i el seu número.
 - o Factures no registrades en comptabilitat.
 - o L'activitat d'una entitat no concorda amb els béns o serveis facturats.

Risc 6: Manipulació de les ofertes presentades:

- Queixes dels ofertants.
- Falta de control e inadequats procediments de licitació.
- Indicis de canvis en las ofertes després de la recepció.
- Ofertes excloses per errors.
- Persona licitadora descartada per raons dubtoses.
- El procediment no es declara desert i torna a convocar-se malgrat que s'han rebut menys ofertes que el nombre mínim requerit.
- Acceptació de baixa temerària sense haver estat justificada adequadament per l'empresa licitadora.

Risc 7: Fraccionament de la despesa:

- S'aprecien dos o més adquisicions amb similar objecte efectuats a idèntica adjudicatària per sota dels límits admesos per a l'ús de procediments d'adjudicació directa o dels llindars de publicitat o que exigeixin procediments amb majors garanties de concurrència.
- Separació injustificada de les compres, per exemple, contractes separats per ma d'obra i materials, estant tots dos per sota dels llindars de licitació oberta.
- Compres seqüencials just per sota dels llindars d'obligació de publicitat de les licitacions.

Risc 8: Incompliment de les obligacions o irregularitats en la prestació que beneficien l'adjudicatari:

- Prestació en termes inferiors a allò estipulat en el contracte.
- Falta de reciprocitat en les prestacions recollides en el contracte.
- Canvis en la prestació sense causa raonable aparent.

Risc 9: Pèrdua de pista d'auditoria:

- La documentació que consta en l'expedient de contractació és insuficient de manera que es pugui garantir la pista d'auditoria.

2) Banderes vermelles en matèria de subvencions:

Risc 1: Limitació de la concurrència:

- L'organisme no ha donat la suficient difusió a las bases reguladores/convocatòria.
- L'organisme no ha definit amb claredat els requeriments que han de complir les persones beneficiàries/destinatàries dels ajuts/subvencions.
- No s'han respectat els terminis establerts en les bases reguladores/convocatòries per a la presentació de sol·licituds.
- En el cas de subvencions atorgades en base a barems es produeix l'absència de publicació de les mateixes als Butlletins Oficials corresponents.
- La persona beneficiària/destinatària dels ajuts incompleix l'obligació de garantir la concurrència en cas de que necessiti negociar amb proveïdors.

Risc 2: Tracte discriminatori en la selecció dels sol·licitants:

- Tracte discriminatori en la selecció de les persones sol·licitants.

Risc 3: Conflictes d'interès en la Comissió de valoració:

- Influència deliberada en l'avaluació i selecció de les persones beneficiàries.

Risc 4: Incompliment del règim d'ajuts de l'Estat:

- Les operacions finançades constitueixen ajuts d'Estat i no s'ha seguit el procediment d'informació i notificació establert a l'efecte per la normativa europea.

Risc 5: Desviació de l'objecte de la subvenció:

- Els fons no han estat destinats a la finalitat establerta en la normativa reguladora de la subvenció per part de la persona beneficiària.

Risc 6: Incompliment del principi d'addicionalitat:

- Existeixen diversos cofinançats que financen la mateixa operació.
- No existeix documentació de suport de les aportacions realitzades per tercers (convenis, donacions, aportacions dineràries d'altra naturalesa, etc.).
- El finançament aportat per tercers no és finalista i no existeix un criteri de repartiment del mateix.
- Inexistència d'un control de despesa i ingressos per operació per part de la persona beneficiària.

Risc 7: Falsedat documental:

- Documentació falsificada presentada pels sol·licitants a l'objecte de sortir escollits en un procés de selecció.
- Manipulació del suport documental de justificació de les despeses.

Risc 8: Incompliment de les obligacions establertes per la normativa nacional i comunitària en matèria d'informació i publicitat:

- Incompliment dels deures d'informació i comunicació del suport del fons a les operacions cofinançades.

Risc 9: Pèrdua de pista d'auditoria:

- La convocatòria no defineix de forma clara i precisa les despeses elegibles.
- La convocatòria no estableix amb precisió el mètode de càlcul de costos que ha d'aplicar-se en les operacions.

16 - ANNEX VI – LLISTAT DE COMPROVACIÓ DE BANDERES VERMELLES:

Expedient _____

Data: _____

Descripció de la bandera vermella	S'ha detectat en el procediment alguna bandera vermella de les definides per l'Ajuntament?			Observacions	Mesures adoptades o a adoptar
	Sí	No	No aplica		

I perquè consti, signo aquesta declaració

(data, signatura, Nom complert i DNI)